

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 3C/47/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212200709
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2012:3212200709.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., so sídlom Mamateyova 17, 850 05 Bratislava, IČO 35 937 874, proti odporcovi: C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. O. XXX, XXX XX R. U. R., v konaní zastúpenému na základe generálnej plnej moci F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. O. XXX, XXX XX R. U. R., o zaplatenie 82 305,33 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 456,08 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti sa návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa pôvodným návrhom podaným dňa 14.2.2012 domáhal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 82 305,33 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 82 305,33 eur od 27.10.2011 do zaplatenia a náklady konania v sume 15,06 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca dňa 21.2.2009 zaviniel železničnú dopravnú nehodu pri Polomke, pri ktorej boli zranení poistenci navrhovateľa, spolu 20 osôb, a ich zranenia si vyžiadali lekárske ošetrovanie. Zavinenie odporcu vyplýva z rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/127/2010 zo dňa 26.5.2011. Tým, že poistencom navrhovateľa bola zavineným protiprávnym konaním odporcu spôsobená ujma na zdraví, na následky ktorej boli liečení v zmluvných zdravotníckych zariadeniach navrhovateľa, navrhovateľ vynaložil náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči jeho poistencom v sume celkom 82 305,33 eur. V zmysle ustanovenia § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. má navrhovateľ právo uplatniť voči tretej osobe nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním. Navrhovateľ výzvami z 13.9.2011, 5.10.2011 a 6.10.2011 vyzval odporcu na náhradu vynaložených liečebných nákladov v sume celkom 82 305,33 eur a vzniknutých trov konania v sume 13,66 eur (poštovné za doručovanie písomností), na tieto výzvy však odporca nereagoval. 15-dňová lehota na dobrovoľné splnenie povinnosti odporcovi uplynula dňa 26.10.2011, od 27.10.2011 je odporca s plnením v omeškaní. Navrhovateľ zaslal odporcovi v dňoch 20.10.2011 a 7.11.2011 pokus o zmier, ani na ten však odporca nereagoval.

Súd vydal dňa 27.3.2012 platobný rozkaz, proti ktorému podal včas odpor splnomocnený zástupca odporcu. V odpore uviedol, že rozsudok, ktorým bol odporca uznaný vinným zo zavinenia dopravnej nehody v obci Polomka z dňa 21.2.2009, nadobudol právoplatnosť až dňa 27.2.2012. Je pravdou, že navrhovateľ v roku 2011 vyzýval navrhovateľa na úhradu uvedenej sumy, tieto výzvy odporca preberal,

avšak z dôvodu, že rozsudok v tom čase ešte nebol právoplatný, na ne nereagoval. Všetky nároky navrhovateľa budú uspokojené zo zákonnej poisťky motorového vozidla, ktoré poisťovňa Allianz v plnej miere akceptuje.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odporcu uviedol, že v zmysle judikatúry vznik práva zdravotnej poisťovne domáhať sa náhrady vynaložených liečebných nákladov je spojený s dňom zaplatenia úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Navrhovateľ k vyjadreniu priložil uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo 70/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR 2Cdo 343/2009 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 5Co/365/2010-76.

Podaním zo 14.5.2012, doručeným súdu dňa 18.5.2012, navrhovateľ vzal svoj návrh čiastočne späť z dôvodu, že poisťovňa Allianz za odporcu po podaní návrhu uhradila žalovanú istinu v sume 82 305,33 eur dňa 7.5.2012. Navrhovateľ preto vzal návrh v časti uhradenia istiny späť. Navrhovateľ však žiadal, aby bol odporca zaviazaný k úhrade úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 82 305,33 eur od 27.10.2011 do 7.5.2012, ktorý predstavuje sumu 4 025,63 eur a k náhrade trov konania 17,86 eur. Súd vydal dňa 18.5.2012 uznesenie (č. k. 3C/47/2012-192), ktorým konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 82 305,33 eur zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13.6.2012.

Na pojednávaní dňa 11.9.2012 sa nezúčastnil odporca ani splnomocnený zástupca odporcu. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní opätovne poukázala na judikatúru priloženú už k vyjadreniu navrhovateľa k odporu proti platobnému rozkazu, podľa ktorej rozhodujúcim dňom pre uplatnenie práva na náhradu vynaložených liečebných nákladov je deň vynaloženia týchto liečebných nákladov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov založených v spise, a to najmä oznámení zdravotnej poisťovni o poskytnutí zdravotnej starostlivosti, hlásenia úrazu, výziev na úhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, vyčíslení nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, žiadosti Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici o vyčíslenie škody, doručeníek predložených navrhovateľom, pokusu o zmier, rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/127/2010-3279 s vyznačenou doložkou právoplatnosti, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/99/11 a vyjadrenia poisťovne Allianz, a zistil tento skutkový stav:

Odporca dňa 21.2.2009 ako vodič autobusu zavinil dopravnú nehodu na železničnom priecestí pri Polomke, pri ktorej bolo zranených, okrem iných osôb, 20 poistencov navrhovateľa. Okresný súd Brezno rozsudkom č. k. 4T/127/2010 zo dňa 26.5.2011 uznal odporcu za vinného z prečinu všeobecného ohrozenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.2.2012. Navrhovateľ v dňoch 2.4.2009 až 10.8.2010 postupne uhradil náklady za zdravotnú starostlivosť poskytnutú týmto 20-tim jeho poistencom v sume celkom 82 305,33 eur. Navrhovateľ výzvami z 13.9.2011, 5.10.2011 a 6.10.2011 vyzval odporcu na náhradu vynaložených liečebných nákladov v sume celkom 82 305,33 eur a vzniknutých trov konania v sume 13,66 eur (poštovné za doručovanie písomností) do 15 dní od doručenia týchto výziev. Výzvy boli odporcovi doručené 11.10.2011. Navrhovateľ zaslal odporcovi v dňoch 20.10.2011 a 7.11.2011 pokus o zmier. Ani na výzvy ani na pokus o zmier odporca nereagoval. Poisťovňa Allianz uhradila dňa 7.5.2012 za odporcu žalovanú istinu v plnej výške, teda sumu 82 305,33 eur, neuhradila však navrhovateľom uplatnené úroky z omeškania.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení účinnom od 1.4.2009, zdravotná poisťovňa má právo uplatniť voči poistencovi nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu alebo v dôsledku užitia alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo voči tretej osobe, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný. Navrhovateľ preukázal, že za svojich poistencov uhradil náklady liečenia, ktoré boli v priamej súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú zavinil odporca protiprávnym správaním, preto navrhovateľ má právo v súlade s § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. uplatniť voči odporcovi nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Túto úhradu (istinu) navrhovateľovi poskytla za odporcu poisťovňa, v ktorej mal uzavreté povinné zmluvné poistenie motorového vozidla.

Pokiaľ však ide o deň, ku ktorému navrhovateľovi vznikol nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že rozhodujúci je deň, kedy navrhovateľ uhradil poskytnutú zdravotnú starostlivosť poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, aj keď v tom čase ešte nebolo právoplatným rozhodnutím určené zavinenie odporcu. Z ustanovenia § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. vyplýva, že na to, aby si mohla zdravotná poisťovňa uplatniť voči tretej osobe nárok na úhradu za zdravotnú starostlivosť poskytnutú poistencovi, musí preukázať, že k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo zavineným protiprávnym konaním tejto tretej osoby. Pre uplatnenie nároku voči tretej osobe musia byť súčasne splnené všetky znaky tejto skutkovej podstaty, teda úraz alebo iné poškodenie zdravia poistenca, zavinené protiprávne konanie tretej osoby a priama súvislosť medzi protiprávnym konaním tretej osoby a úrazom alebo poškodením zdravia poistenca. Zákon v tomto ustanovení síce nevyžaduje, aby zavinené protiprávne konanie tretej osoby bolo zistené v trestnom konaní, avšak nemôže to byť samotná zdravotná poisťovňa, kto posúdi konanie tretej osoby ako protiprávne. Nestačí konštatovať iba zavinenie tretej osoby (o zavinení v občianskoprávnom zmysle by mohol rozhodnúť súd aj v občianskom konaní), musí ísť o zavinené protiprávne konanie.

V danom prípade došlo k zraneniu poistencov navrhovateľa v dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej nemožno protiprávnosť konania a zavinenie ktorejkoľvek osoby konštatovať inak než v trestnom alebo priestupkovom konaní. Len na základe právoplatného rozhodnutia súdu v trestnom alebo priestupkovom konaní možno konštatovať, že sú splnené všetky predpoklady podľa § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. na priznanie nároku zdravotnej poisťovne na úhradu za zdravotnú starostlivosť poskytnutú jeho poistencom zraneným v dôsledku zavineneho protiprávneho konania konkrétnej osoby. V prípade oslobodenia v trestnom alebo priestupkovom konaní by súd v občianskoprávnom konaní mohol síce konštatovať zodpovednosť konkrétnej osoby, teda jej zavinenie v občianskoprávnom zmysle, avšak nemohol by konštatovať protiprávne konanie danej osoby.

Z uvedených dôvodov vyplývajúcich zo znenia ustanovenia § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť nemohol vzniknúť skôr než dňom, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 4T/127/2010, teda dňom 27.2.2012. Odporca sa preto dostal do omeškania až od 28.2.2012.

Pokiaľ navrhovateľ argumentoval judikátmi, najmä vyššie uvedenými uzneseniami Najvyššieho súdu SR, súd k tomu poznamenáva, že v týchto uzneseniach sa najvyšší súd zaoberal intertemporálnymi otázkami, teda otázkou, ktoré znenie zákona je potrebné aplikovať. Práve v tejto súvislosti, na účely aplikácie správneho znenia zákona, najvyšší súd vyslovil, že právo zdravotnej poisťovne voči tretej osobe na náhradu uhradených nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej poistencovi, ktorého zdravie bolo poškodené zavineným protiprávnym konaním tejto osoby, vzniká zaplatením úhrady poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, teda vo vzťahu k nároku zdravotnej poisťovne treba aplikovať zákon účinný v čase zaplatenia úhrady poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Najvyšší súd však nevyslovil, že by zdravotná poisťovňa mohla uplatniť voči tretej osobe nárok na náhradu uhradených nákladov zdravotnej starostlivosti už odo dňa ich uhradenia aj vtedy, ak ešte nebolo právoplatne konštatované zavinené protiprávne konanie tejto tretej osoby.

Súd preto priznal navrhovateľovi právo na úrok z omeškania z istiny 82 305,33 eur od dňa nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/127/2010, teda od 28.2.2012, do dňa uhradenia istiny poisťovňou Allianz, teda do 7.5.2012, spolu za 70 dní, čo je $82\,305,33 \times 9,25\% : 366 \times 70 = 1\,456,08$ eur.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal náhradu trov konania, pretože každý z účastníkov konania mal úspech iba čiastočný. Po čiastočnom späťvzátí návrhu uplatňoval navrhovateľ sumu 4 025,63 eur, teda úspech navrhovateľa je pomerne menší než úspech odporcu, avšak odporca si trovy konania neuplatnil. Pokiaľ ide o trovy súvisiace s čiastočným zastavením konania uznesením č. k. 3C/47/2012-192, súd považoval oboch účastníkov konania v rovnakej miere za zodpovedných za zastavenie konania - navrhovateľa preto, lebo podal žalobu predčasne (pred právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/127/2010, teda pred tým, než mu vznikol nárok na zaplatenie ním uplatňovanej istiny) a odporcu preto, lebo odporca resp. jeho poisťovňa boli (už po právoplatnosti uvedeného rozsudku) v omeškaní s plnením. Preto súd nepriznal náhradu trov za zastavenú časť konania žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v dvoch rovnopisoch. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- odvolacím súdom by mal byť schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku);
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.